

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100066

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марциняк Степан Михайлович

2. Martsynyak Stepan Mykhailovich

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.21

Назва наукової спеціальності: Травматологія та ортопедія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2020

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012007

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 27, м. Київ, Київська обл., 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.606.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012007

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 27, м. Київ, Київська обл., 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012007

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 27, м. Київ, Київська обл., 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.40

Тема дисертації:

1. Комплексне ортопедичне лікування хворих на вітамін-D-залежний та вітамін-D-резистентний рахіт
2. Comprehensive orthopedic treatment of patients with vitamin D-dependent and vitamin D-resistant rickets

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробці нових підходів до діагностики й лікування хворих з ортопедичними проявами рахітоподібних захворювань (D-залежний рахіт та D-резистентний рахіт) шляхом вивчення клініко-рентгенологічних особливостей захворювання, їх систематизації, дослідження процесів метаболізму кісткової тканини, аналізу результатів консервативного та оперативного лікування. В роботі проаналізовано результати діагностики та лікування 236 пацієнтів з рахітоподібними захворюваннями, розроблена послідовність діагностично-лікувальних заходів в залежності від виду та типу вітамін-D-залежного та вітамін-D-резистентного рахіту. Уточнено перелік патогномонічних клініко-рентгенологічних ознак рахітоподібних захворювань в залежності від виду та типу рахіту. Встановлено, що, незважаючи на схожість клінічних ознак рахітичного процесу у більшості випадків, відставання в рості, порушення ходи, поліурія, системний остеопороз, грубо-петляста структура кістки, деформація тазового кільця (карткове серце),

трикутна форма епіфізів нижніх кінцівок, зони Лоозера, робоча гіпертрофія кортикального шару довгих кісток, нерівномірне розширення зон росту, відсутність зони енхондральної осифікації є важливими диференційними клініко- рентгенологічними проявами у хворих з вітамін-D-резистентним рахітом. Вітамін-D-залежному рахіту притаманні: неспокій, поганий сон, посмикування уві сні, двоконтурність зон росту. Вивчено та проаналізовано весь доступний спектр показників біохімічних досліджень процесу метаболізму кісткової тканини при D-залежному та D- резистентному рахіті. Встановлено, що втрата робочої функції рецепторів вітаміну-D при вітамін- D-залежному рахіті 2 типу не буває повною, тільки частина рецепторів перебуває в т.з. «сплячому» режимі, і в процесі патогенетично-спрямованої терапії, яка триває протягом 1,5-2 років, призводить до відновлення їх функції, про що свідчить зниження-нормалізація рівня та нормалізація співвідношень метаболітів вітаміну-D в сироватці крові. На підставі вивчення порушень кісткового обміну, в роботі запропоновано новий підхід до патогенетично-спрямованого медикаментозного лікування ортопедичних проявів D-залежного та D-резистентного рахіту. Запропоновані принципи патогенетично-спрямованої консервативної терапії, які в 88,6% випадках дозволили уникнути хірургічної корекції деформацій нижніх кінцівок при вітамін- D-залежному рахіті, та принципи консервативної терапії ортопедичних проявів вітамін-D-резистентного рахіту, що достовірно покращили стан кісткової тканини в перед- та післяопераційному періоді (покращення термінів та якості консолідації, нормалізація роботи зон росту). Автором проаналізовано існуючий та запропоновано сучасний підхід до хірургічного лікування різноплощинних деформацій нижніх кінцівок у дітей з вітамін-D-залежним та вітамін-D-резистентним рахітом. Зменшено кількість рецидивів багатоплощинних деформацій нижніх кінцівок при вітамін-D-резистентному рахіті до 16,6%, порівняно з даними літератури - 29%). Встановлено, що для лікування багатоплощинних деформацій нижніх кінцівок слід використовувати багаторівневі остеотомії з металоостеосинтезом армівним блокуючим інтрамедулярним стержнем (після закриття зон росту) чи ростучим інтрамедулярним стержнем (при збереженій зоні росту). Використання накладних пластин (зокрема, з кутовою стабільністю) можливе лише при потребі фіксації однорівневої корекційної остеотомії. Уточнено покази до застосування малоінвазивних методів лікування, контрольованого закриття зон росту при ранніх, що не піддаються консервативному лікуванню, деформаціях епіметафізарних ділянок навколо колінного суглоба, а саме: застосування восьми подібних пластин для «керованого росту» з метою виправлення одноплощинної деформації в процесі функціонування росткової зони у пацієнтів раннього віку (до 5 років). Запропоновано послідовність діагностично-лікувальних заходів в залежності від виду та типу вітамін-D-залежного та вітамін-D-резистентного рахіту.

2. The dissertation is devoted to improving of the results of diagnosis and treatment of patients with orthopedic manifestations of rickets (D-dependent rickets and D-resistant rickets) by studying the clinical and radiological manifestations of the disease, their systematization, study of bone metabolism, development and analysis of conservative treatment. The results of diagnosis and treatment of 236 patients with rickets-like diseases are analyzed, the sequence of diagnostic and treatment measures depending on the type of vitamin-D-dependent and vitamin-D-resistant rickets is developed. The list of pathognomonic clinical and radiological signs of rickets depending on the type of rickets is specified. A study of bone metabolism in patients with vitamin D-dependent and vitamin D-resistant rickets is presented. The principles of pathogenetically-directed conservative therapy are offered, which in 88.6% of cases allowed to avoid surgical correction of deformities of the lower extremities in vitamin-D-dependent rickets; and the principles of conservative therapy of orthopedic manifestations of vitamin D-resistant rickets, which significantly improved the condition of bone tissue in the pre- and postoperative period (improving the timing and quality of consolidation, normalization of growth zones). The author analyzes the existing and proposes a modern approach to the surgical treatment of multiplanar deformities of the lower extremities in children with vitamin D-dependent and vitamin D-resistant rickets. A sequence of diagnostic and treatment measures depending on the type of vitamin-dependent and vitamin-resistant rickets is proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Страфун Сергій Семенович

2. Strafun Sergiy Semenovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Страфун Сергій Семенович

2. Strafun Sergii

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григор'єва Наталія Вікторівна
2. Hryhorieva Nataliia Viktorivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левицький Анатолій Феодісійович
2. Levycky Anatoliy

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данілов Олександр Андрійович
2. Danilov Oleksandr Andriyovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гайко Георгій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гайко Георгій Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.